

ศรินยา พงศ์พันธุ์, วรยศ ดาราสว่าง, นียดา ยศวัฒน์, ปรางค์ศิริ นาแหลม, สุภาวรรณ วันประเสริฐ, กริษา ลักนาวิวัฒน์, เพ็ญโพยม สัมภูฐาน, ธนิต รัตนธรรมสกุล

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 45 ระหว่างวันที่ 5-11 พฤศจิกายน 2560 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคไทริน 2 เหตุการณ์ ใน 2 จังหวัด

จังหวัดยะลา พบผู้ป่วยเพศหญิง 1 ราย อายุ 3 เดือน ขณะป่วยอาศัยอยู่ที่ บ้านบือราปะ ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เริ่มป่วยวันที่ 15 ตุลาคม 2560 ด้วยอาการไข้ ไอเป็นชุด หายใจเหนื่อยหอบ วันที่ 26 ตุลาคม 2560 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบันนังสตา อัตราการหายใจ 46 ครั้งต่อนาที ชีพจร 170 ครั้งต่อนาที ความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดร้อยละ 92 แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นเป็นหลอดลมอักเสบ ต่อมาผู้ป่วยไอหนักขึ้น ไอเป็นชุดติดต่อกัน มีเสียงหายใจดังฮุ๊ป อาเจียนหลังการไอ หายใจติดขัด เยื่อตาแดง และมีสีหน้าเขียวหลังการไอ แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคไทริน ได้จ่ายยาปฏิชีวนะ และเก็บตัวอย่างส่งส่งตรวจจากโพรงจมูกของผู้ป่วย เพื่อส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ พบเชื้อ *Bordetella pertussis* ผู้ป่วยยังไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคไทริน ไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ในช่วง 14 วันก่อนป่วย จากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบว่ามีผู้สัมผัสร่วมบ้านที่มีอาการเข้าข่าย 6 ราย โดยผู้สัมผัส 1 ราย เป็นพี่ชายของผู้ป่วย อายุ 5 ปี มีอาการไข้และไอ เคยได้รับวัคซีนเฉพาะ HBV เพียงเข็มเดียวเมื่อแรกเกิด ทีมสอบสวนโรคดำเนินการเก็บตัวอย่างในผู้สัมผัสร่วมบ้าน 6 ราย ส่งตรวจที่ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา อยู่ระหว่างรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่เด็กในชุมชนที่ยังไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรค DTP จำนวน 10 ราย มีการแจ้งเตือนไปยังพื้นที่ใกล้เคียง และเฝ้าระวังสถานการณ์การเกิดโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทีมสอบสวนโรควางแผนดำเนินการ ให้วัคซีนเก็บตก (Catch-up) ในพื้นที่ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตาต่อไป

จังหวัดอุบลราชธานี พบผู้ป่วย 3 ราย รายแรกเป็นเพศหญิง อายุ 1 เดือน 18 วัน ขณะป่วยอาศัยอยู่ที่ หมู่ 3 ตำบลท่าหลวง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี เริ่มป่วยวันที่ 3

ตุลาคม 2560 ด้วยอาการไอ มีเสียงหายใจดังฮุ๊ปหลังการไอ เข้ารับการรักษาครั้งแรกในวันที่ 6 ตุลาคม 2560 เป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลตระการพืชผล และในวันที่ 15 ตุลาคม 2560 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน ที่โรงพยาบาลเดิมอีกครั้ง จนกระทั่งวันที่ 20 ตุลาคม 2560 ผู้ป่วยได้ถูกส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ด้วยอาการไอ มีเสียงหายใจดังฮุ๊ปหลังการไอ ชักกระตุกเป็น ๆ หาย ๆ และมีสีหน้าเขียวเนื่องจากขาดออกซิเจน แพทย์ตรวจร่างกายแรกพบ อุณหภูมิร่างกาย 36.1 องศาเซลเซียส ชีพจร 142 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 40 ครั้งต่อนาที มีเสียงดังวี๊ดที่ปอดทั้ง 2 ข้าง แพทย์วินิจฉัยโรคไทริน จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่าในช่วง 20 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยไม่มีประวัติสัมผัสผู้ป่วยโรคไทริน และยังไม่เคย รับวัคซีนป้องกันโรคไทริน เนื่องจากอายุไม่ถึงเกณฑ์ จากการสอบสวนโรคพบผู้ป่วยเพิ่มเติม 2 ราย จาก ผู้สัมผัสร่วมบ้านทั้งหมด 6 ราย คือ มารดาและญาติอีก 1 คน ได้เก็บตัวอย่างส่งตรวจของผู้ป่วยและผู้สัมผัสทั้งหมด ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี RT-PCR ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี ผลการตรวจยืนยันการติดเชื้อไทรินในผู้ป่วยทั้งสอง ขณะนี้ผู้ป่วยถูกส่งตัวกลับไปรักษาที่โรงพยาบาลตระการพืชผลแล้ว ทีมสอบสวนโรคยังคงเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของโรคไทรินในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

2. การเสียชีวิตจากการขนส่งทางถนน จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา พบผู้เสียชีวิต 5 ราย เกิดจากการถูชนท้ายรถบรรทุกสิบล้อ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 เวลา 16.00 น. บนถนนสาย 347 หมู่ 8 ตำบลตลาดเกรียบ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เกิดเหตุพบรถตู้ไม่ประจำทางของบริษัทแห่งหนึ่ง สภาพด้านหน้าพังยับเยินเข้ามาจนถึงห้องผู้โดยสารและยังมีไฟลุกไหม้ ไม่พบร่องรอยการใช้เบรกบนพื้นถนน รถคันดังกล่าวติดตั้งก๊าซ NGV จำนวน 2 ถังใหญ่ ภายในรถตู้มีผู้โดยสารสภักดิ์ทั้งหมด 6 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 5 ราย (คนไทย 1 ราย และ .

ประเทศไทยจะยุติปัญหาเอดส์ ในปี 2573

1 ธันวาคม วันเอดส์โลก

แนวคิดการรณรงค์

"Right to Health"

สิทธิสุขภาพ ปราศจากตีตรา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

30 ปีก่อน (ปี 2530)

ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่กว่า 150,000 คน

ปัจจุบัน

ประเทศไทย มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ ประมาณ 5,801 คน

เฉลี่ยวันละ 16 คน

ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีชีวิตอยู่ประมาณ 442,127 คน

431,270 คน รู้สถานะการติดเชื้อของตนเองแล้ว

302,174 คน ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส

เป้าหมาย

ลดผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่
ลดการเสียชีวิตในผู้ติดเชื้อเอชไอวี
ลดการรังเกียจและการเลือกปฏิบัติ

ประเทศไทย มุ่งมั่นจะยุติปัญหาเอดส์ (Ending AIDS) ภายในปี 2573

โดยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการยุติปัญหาเอดส์

พ.ศ. 2560 – 2573

สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม
เคารพ ต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

มาตรการสำคัญ

- ขยายและจัดชุดบริการผสมผสานการป้องกันและปรับพฤติกรรมเชิงรุก "เข้าถึง-เข้าสู่บริการ-ตรวจเอชไอวี-รักษา-คงอยู่ในระบบ" ให้ครอบคลุมพื้นที่และประชากรเป้าหมายที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูง
- พัฒนาระบบการดูแลรักษาด้วยยาต้านไวรัส การตรวจวินิจฉัย ระบบส่งต่อผู้ป่วย รวมทั้งรณรงค์ ให้การตรวจการติดเชื้อเอชไอวีเป็นเรื่องปกติ (Normalize HIV) ตรวจฟรี ปีละ 2 ครั้ง เตรียมความพร้อมจัดบริการตรวจเอชไอวีแบบรู้ผลวันเดียว รักษาด้วยยาต้านไวรัสโดยเร็ว และสนับสนุนให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวี กินยาสม่ำเสมอ
- ยกระดับการดำเนินงานเพื่อลดปัญหาจากการรังเกียจ ตีตรา และเลือกปฏิบัติ และพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และติดตามสถานการณ์ นำมาวางแผนการดำเนินงาน
- พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการป้องกันและรักษา เช่น
 - ❤ การทดลองวัคซีนเพื่อป้องกันและรักษา
 - ❤ PrEP + ถุงยางอนามัย

สิ่งสำคัญ ประชาชนจะต้องสามารถดูแลตนเอง

- ❤ ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์
- ❤ รีบไปตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี หากมีพฤติกรรมเสี่ยง หากไม่พบการติดเชื้อ จะได้ป้องกันไม่ให้ติดเชื้อต่อไป หากพบว่าติดเชื้อ จะได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส

จะช่วยให้สังคมไทยยุติเอดส์

ที่มา : สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โทรศัพท์ 0 2590 3291, 3289 เผยแพร่โดย : สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ โทรศัพท์ 0 2590 3857

